Opmaat naar de
Inclusie-agenda Geldrop-Mierlo 2022:

Geldrop en Mierlo van en voor iedereen

Geldrop-Mierlo van en voor iedereen
Geldrop-Mierlo wil een gemeenschap zijn waar iedereen naar hartenlust mee kan doen en deel van kan uitmaken. Waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en er bij hoort. Iedereen is immers anders, maar iedereen heeft dezelfde rechten en mag zijn leven vormgeven hoe die wil.

'Inclusief' is niet voor niets een van de vijf kernwaarden van de gemeentelijke Visie Strategie Sociaal Domein uit 2020. Onze gemeente ziet diversiteit als normaal en vanzelfsprekend en wil open en toegankelijk zijn voor iedereen. Geldrop-Mierlo spreekt zich uit vóór gelijke kansen en tegen vooroordelen en discriminatie.

In de visie staan twee concrete acties genoemd om als gemeente en samenleving meer inclusief te worden:
1 opstellen van een inclusie-agenda
2 werken aan (fysieke) toegankelijkheid van gebouwen.

Deze acties hangen samen en komen allebei aan de orde in de inclusie-agenda.

Drempels in allerlei soorten
Er zijn drempels in onze samenleving, waardoor niet iedereen naar hartenlust mee kan doen.
Soms letterlijk: te hoge drempels, die maken dat je een gebouw niet binnen kunt. Maar ook drempels die niet zo zichtbaar zijn: je hebt moeite om aan goede informatie te komen. Omdat je slechtziend bent, of omdat de teksten te moeilijk zijn. Je hebt misschien het geld niet om een verjaardagskado te kunnen kopen en zegt af 'omdat je iets anders hebt'. Of je wordt niet uitgenodigd omdat je een andere kleur hebt, of uit een ander land komt. Omdat je te oud bent, of er anders uit ziet. Je wordt op een vervelende manier aangesproken omdat je je jezelf wilt zijn en dat toevallig niet hetero is.

Bewustwording nodig
Al deze oorzaken maken dat 'meedoen voor iedereen' nog niet vanzelfsprekend is.
Veel mensen zijn zich daar niet zo van bewust. De meeste mensen zitten immers niet in een rolstoel en lopen eenvoudig overal binnen. Organisaties die brieven schrijven, zijn zich er niet altijd van bewust dat niet iedereen deze brieven net zo goed begrijpt als zijzelf. Als je zelf goed kunt horen, heb je niet meteen door dat voor mensen met gehoorproblemen communicatie veel ingewikkelder is geworden door de mondmaskers die we door Corona moeten dragen. Als je zelf niet gediscrimineerd

of uitgescholden wordt, heb je waarschijnlijk niet door hoe pijnlijk dat is voor mensen die dat overkomt.

Drempels wegnemen

Op veel gebieden wordt al jaren gewerkt aan het wegnemen van drempels. Toen Nederland zich in 2016 aansloot bij het 'VN-Verdrag voor mensen met een handicap' heeft dit een impuls gekregen. Dit verdrag richt zich op drempels voor mensen met beperkingen of een chronische ziekte. Er is inmiddels wetgeving die er bijvoorbeeld voor zorgt dat (overheids-)websites en stemlokalen toegankelijker zijn geworden.

Wij zien het toegankelijker maken van onze samenleving graag breder. We zien de inclusie-agenda als een goede manier om aandacht te vragen voor allerlei soorten drempels en redenen waardoor mensen niet van harte kunnen deelnemen of zich buitengesloten voelen.

Vijf pijlers

Met de eerste lokale inclusie-agenda zetten we in onze gemeente extra kracht achter deze beweging. De inclusie-agenda werkt op vijf pijlers, te weten: zichtbaar maken, bewustwording, bejegening, draagvlak en fysieke toegankelijkheid.

Zichtbaar maken

De beweging om drempels weg te nemen en beter na te denken over toegankelijkheid van (gemeentelijke) dienstverlening is al even bezig. Er zijn al heel wat maatregelen genomen en er zijn veel voorzieningen en projecten gericht op meedoen voor iedereen. Deze worden geïnventariseerd. De inventarisatie kan worden gebruikt om te kijken welke *volgende stappen* gezet kunnen worden en dient daarom ook als inspiratiebron.

Bewustwording

Het opwerpen van drempels gebeurt meestal niet bewust of expres. Soms zijn zaken 'nu eenmaal zo' of hebben we het 'altijd zo gedaan'. De bekende '80-20 regel', die is geformuleerd door de econoom Pareto, is ook hier van toepassing. Deze regel zegt: '*voor het bereiken van 80 procent van je publiek of doelgroep, hoef je maar 20 procent van je inspanning te plegen. Maar liefst 80 procent van je inspanning gaat zitten in de overige 20 procent*'.

Je moet dus relatief veel inspanning verrichten voor een klein deel van je doelgroep.
Juist inwoners voor wie meedoen niet altijd vanzelfsprekend is, hebben er behoefte aan dat bij het inrichten van onze samenleving en vormgeven van (gemeentelijke) dienstverlening die extra inspanning wél wordt gedaan. Dit betekent dat degenen die werken voor de gemeenschap, zich hiervan bewust moeten zijn. We voeren daarom gesprekken binnen de gemeentelijke organisatie en gaan ook graag het gesprek aan met gemeenteraadsleden. '*Design for all*' kan hierbij helpend zijn. Design for all betekent dat je aan de voorkant, bij het ontwerp, al zo veel mogelijk rekening houdt met iedereen. In plaats van achteraf repareren.

Een belangrijk aspect van bewustwording gaat over de mensen die wonen in onze gemeenschap. Inclusie is niet alleen bedoeld voor diegenen die moeite hebben om naar hartenlust mee te doen. Een écht open en toegankelijke samenleving worden, vraagt aandacht en inzet van iedereen. De inclusie-beweging, de reden waarom en de stappen die we zetten, willen we daarom breed bekendheid geven en successen zullen we vieren.

Bejegening
Bejegening gaat over hoe we als mensen met elkaar omgaan. Is dat respectvol en zien we elkaar vooral als gelijkwaardige mensen die een onderling contact samen op een positieve manier laten verlopen? Zijn we bereid de ander wat ruimte te geven als deze er anders uitziet dan wijzelf? Steken we een hand toe als iemand hulp nodig heeft of gaan we er -zo maar een voorbeeld- van uit dat als iemand in een rolstoel zit, degene die deze duwt ook wel het woord zal voeren?
Onderdeel van de inclusieagenda zal zijn dat het uitgangspunt van gelijkwaardigheid en respect voor elkaar wordt uitgedragen in onze communicatie-uitingen.

Draagvlak
We laten zien wat er al is gerealiseerd en we voeren gesprekken die leiden tot meer bewustwording over de noodzaak om stappen te blijven zetten, die de samenleving meer open en toegankelijk maken. Hiermee werken we aan draagvlak voor inclusie.

Verbeteren fysieke toegankelijkheid
Voor een toegankelijke samenleving is de fysieke toegankelijkheid van gebouwen een kern-voorwaarde. Als een gebouw niet toegankelijk is, houdt verder alles op. Sinds 2019 is er wetgeving die eigenaren van openbare gebouwen dwingt om te werken aan toegankelijkheid. Niet alles kan volledig (in een nieuwbouwproject kan meer dan in een monumentaal pand) en niet alles kan direct. Langs de weg van de redelijkheid en de geleidelijkheid moet wel worden gewerkt aan verbetering.

Geldrop-Mierlo heeft de organisatie ‘Ongehinderd’ daarom gevraagd om in 2022 een aantal gebouwen te toetsen op toegankelijkheid (Nederlands keurmerk voor toegankelijkheid). Gebouwen die voldoen ontvangen het keurmerk; gebouwen waar acties nodig zijn krijgen een plan van aanpak. Relatief kleine aanpassingen kunnen snel worden verholpen. Grotere aanpassingen zullen meelopen in het meerjaren-onderhoudsplan.

Via de **Ongehinderd-app** kan iedereen kosteloos de toegankelijkheid van gemeentelijke locaties nagaan.

‘Niets over ons, zonder ons’
Het met afstand belangrijkste aspect als het gaat om het opstellen van een inclusie-agenda is nog niet genoemd. Het opstellen van de inclusie-agenda en het benoemen van de speerpunten voor verbetering kan niet zonder inwoners die ervaringsdeskundig zijn en die uit eigen ervaring weten waar de lastigste drempels zitten en hoe die het best geslecht kunnen worden.

Door Corona was de samenleving de afgelopen twee jaar nagenoeg op slot en was het niet goed mogelijk om echte en goede gesprekken over dit onderwerp aan te gaan. Dat gaan we -als Corona het toelaat- in 2022 wel doen. Want zonder deze input kan er geen lokale inclusie-agenda worden gemaakt.

De vraag komt aan de orde hoe de inbreng van ervaringsdeskundigheid bij het opstellen, uitvoeren en actualiseren van de inclusieagenda, dus blijvend geborgd kan worden.

Inclusieprogramma 2022
Hieronder staan de activiteiten op een rij die we in de loop van 2022 uitrollen om tot een breed gedragen inclusieprogramma met inclusie-agenda te komen.

Pijler: Zichtbaar maken
Actie: Inventarisatie opstellen
Doel:
Op een rij per gemeentelijk beleidsterrein, zowel fysiek als sociaal, wat er in het recente verleden is gerealiseerd, hoe inclusief er wordt gewerkt en waar uitdagingen zijn.
De ambitie is niet om uitputtend te zijn, maar wel om te laten zien wat er allemaal al is, ter inspiratie om te kijken welke volgende stappen gezet kunnen worden.
Tijdvak: februari-april 2022

Pijler: Bewustwording
Actie: Gesprek met gemeentelijk managementteam (MT)
Doel: Aan de hand van een presentatie:
1 Een gesprek voeren met het MT over de pijlers van inclusie in de ambtelijke organisatie, de ambitie van het MT en de speerpunten die het MT ziet om aan te werken;
2 De opdracht voor de ambtelijke organisatie scherper stellen.
Tijdvak: februari of maart 2022

Actie: Gesprekken binnen de gemeentelijke organisatie
Doel: In gesprekken:
1 Informatie ophalen voor de inventarisatie genoemd hierboven;
2 Speerpunten ophalen van onderwerpen die volgens hen centraal moeten komen in de inclusie-agenda (waar inbreng van mensen met ervaringsdeskundigheid veel meerwaarde heeft)
3 op zoek naar externe sleutelfiguren die we kunnen betrekken.
Tijdvak: maart en april 2022

Actie: Gesprek/sessie raadscommissie Samenleving
Doel: Tijdens een beeldvormende raadsbijeenkomst:
1 Uitleg geven over de pijlers uit het inclusieprogramma 2022

2 Bespreken: Wat vindt de gemeenteraad belangrijk en hoe denkt hij over zijn rol?
3 Op zoek naar externe sleutelfiguren die we kunnen betrekken.
Tijdvak: april 2022

Pijler: Draagvlak
Actie: Gesprekken met mensen met ervaringsdeskundigheid
Doel: Gesprekken voeren met mensen met verschillende achtergronden en ervaringen.
De eerste ronde gesprekken dienen om te achterhalen welke drempels met voorrang moeten worden geslecht. Ook gaan we in deze gesprekken na waar de energie zit voor actieve betrokkenheid op de thema's. We gaan in gesprek met mensen die een fysieke of mentale beperking hebben, met mensen die weten wat er speelt in de LHBTiQ-gemeenschap, mensen die vanuit andere werelddelen naar hier zijn verhuisd en hun vertegenwoordigers. Hiermee zetten we het gesprek voort dat we in 2019 zijn gestart in de aanloop naar het opstellen van de Visie en Strategie Sociaal Domein.
Tijdvak: april en mei 2022

Actie: Opstellen inclusie-agenda document
Doel: in een document brengen we de onderwerpen bijeen, waar we in de komende jaren aan werken. Dit document bevat de onderwerpen waar we samen aan gaan werken en hoe we dat doen, bij elkaar. We kiezen díe onderwerpen, waar samenwerking helpt om inclusiviteit substantieel te vergroten en waar grote betrokkenheid om te veranderen aanwezig is.
Na de eerste ronde gesprekken, zodra meer duidelijk is over de meest relevante onderwerpen, brengen we medewerkers van gemeente met mensen met ervaringsdeskundigheid bij elkaar.
Doel van die gesprekken is om uit te vinden:
1 Hoe sluiten de speerpunten uit beide 'werelden' op elkaar aan
2 Hoe gaan we samen werken op deze speerpunten om beter inclusief te worden.
We vinden het hierbij belangrijk om niet *per doelgroep* op onderwerpen de verbindingen te zoeken, maar juist ook *tussen* doelgroepen. We zoeken naar oplossingen die onze inwoners vooral ook met elkaar kunnen verbinden.
Tijdvak: juni en juli 2022

Actie: Communicatiestrategie opstellen en uitrollen
Doel: Wat we willen is een beweging op gang brengen. Het is belangrijk om de inwoners daar goed bij te betrekken. Samen met team communicatie zullen we goed nadenken over welke boodschap op welk moment op welke manier gedeeld wordt. Storytelling, het onder de aandacht brengen van goede voorbeelden en mensen die het verschil maken, is hiervan een onderdeel.
Tijdvak: start februari en gedurende het jaar uitrollen.

Pijler: bejegening
Hiervoor is (nog) geen specifieke actie benoemd. Wij moeten in onze communicatie-uitingen in elk geval steeds het goede voorbeeld geven.